

**ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1**
SCHOOL ADMINISTRATORS' SKILLS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION FOR
EXCELLENCE OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE PRIMARY EDUCATION
AREA, PATHUM THANI, AREA 1

โสภิตา หงษ์สมดี¹, วิภาดา ประสารทรัพย์²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2}

Sophida Hongsomdee¹, Wipada Prasansaph²

Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2}

Corresponding Author E-mail : s66561802013@ssru.ac.th

(Received : June 17, 2025; Edit : June 27, 2025; accepted : June 29, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทักษะของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจทั้งระดับของทักษะผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการ รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสองปัจจัยนี้ ตลอดจนค้นหาวาทะของผู้บริหารส่วนใดบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเหล่านั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจำนวน 86 แห่ง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูงถึง 0.989.

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = .50) 2) การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = .53) 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 68.50 ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ .298

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาอันเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา; การบริหารงานวิชาการ; ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study the skills of administrators and academic administration towards excellence of educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Pathum Thani. The objectives were to understand both the levels of administrators' skills and academic administration, analyze the relationship between these two factors, and find out which administrators' skills affect academic administration towards excellence of those educational institutions. The sample group used in the study was 86 basic educational institutions, and a questionnaire was used as the main tool for data collection, which had a high reliability of 0.989. The results of the research found that 1) The skills of educational administrators under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Pathum Thani, were at a high level overall ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.50) 2) Academic administration towards excellence of educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Pathum Thani, was at a high level ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.53) 3) The skills of educational administrators under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Pathum Thani, were positively related to academic administration towards excellence of those educational institutions. 4) Study the skills of school administrators that affect academic administration towards excellence of schools under the Office of the Primary Education Area, Pathum Thani, Area 1, with a forecasting power of 68.50 percent, and a forecasting error of .298.

The research results indicate the importance of school administrators' skills, which are important guidelines for developing school administrators to have academic administration towards excellence of schools sustainably.

Keywords : School administrators' skills; Academic administration; School excellence

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาได้กลายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการครอบคลุมถึงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผล ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ ทั้งนี้ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการขึ้นอยู่กับ ทักษะและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องสามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรและแนวทางการจัดการที่เหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564 : 2) ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงในการนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะในด้านงานวิชาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ทักษะของผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีความหลากหลายเพื่อรองรับความซับซ้อนและความท้าทายที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการบริหารจัดการทีมงานเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานวิจัยของ (ภัทรวดี อักษรสวัสดิ์, 2563 : 15-28) พบว่าผู้บริหารที่มีทักษะการวางแผนเชิงกลยุทธ์และความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและพัฒนาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานที่สูงขึ้น ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่เน้นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนและชุมชน การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จากเดิมที่เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายส่วนกลาง ก็กลายมาเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงที่ต้องมีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการตัดสินใจ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ในยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถบริหารจัดการงานวิชาการได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่มีทักษะด้านการจัดการงานวิชาการที่ดีจะสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศซึ่งหมายถึงการบรรลุเป้าหมายในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพของครูและบุคลากรในสถานศึกษาในบริบทของการศึกษาไทย ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนางานวิชาการเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยทักษะที่หลากหลาย เช่น ทักษะการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การแก้ไขปัญหา การสื่อสาร และการสร้างแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากร (วิจิตรา สุขเจริญ, 2565 : 45-60) ทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน ผู้บริหารที่มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์และมีทักษะในการสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง จะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกยังช่วยเพิ่มขีดความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินงานวิชาการไปสู่ความเป็นเลิศ (ภัทรวดี อักษรสวัสดิ์, 2563 : 15-28) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความเป็นเลิศของสถานศึกษาการพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความก้าวหน้าและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากภาพรวมของนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการสร้างคนให้มีทักษะที่จำเป็นในอนาคต ทำให้ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้เป็นเพียงผู้จัดการ แต่เป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) ที่ต้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายชาติและบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาบุคลากรและการสร้างความร่วมมือ เพื่อระดมทรัพยากรและการสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ เนื่องจากงานวิชาการเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทาง การวางแผน การประสานงาน และการติดตามผล

เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564 : 2) ความท้าทายในการบริหารงานวิชาการในปัจจุบัน สถานศึกษาในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น ความคาดหวังของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุน การเรียนรู้ และความขาดแคลนทรัพยากรในการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการให้ตอบสนองต่อความท้าทายเหล่านี้ต้องการผู้บริหารที่มีความสามารถในการตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งสร้างความร่วมมือกับครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ตามกรอบแนวคิดของ (Bass & Avolio, 2023 : 112-121) การบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัย ภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ซึ่งผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมศักยภาพของทีมงานให้ดำเนินการตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้ นอกจากนี้ยังต้องมีทักษะในการบริหารจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ผลลัพธ์และการปรับปรุงกระบวนการเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจอย่างมากในวงการการศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนและความสำเร็จของนักเรียน การบริหารงานวิชาการครอบคลุมถึงการวางแผน การจัดการ การประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้จากการวิจัยของ (ชโลม เล็ดลอด, 2564) พบว่าการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพช่วยส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวม การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการมีแผนการสอนที่ชัดเจน การประเมินผลที่ต่อเนื่อง และการพัฒนาครูอย่างสม่ำเสมอเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา นอกจากนี้ (สาวิตรี ทองสุขนอก และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม., 2566 : 1) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าผู้บริหารที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ และสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องใช้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำหลักการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเตรียมความพร้อมของนักเรียนสำหรับอนาคตการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวิจัยต่าง ๆ ชี้ให้เห็นว่าการวางแผนที่ดี การประเมินผลที่ต่อเนื่อง การพัฒนาครู และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จของนักเรียน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จของผู้บริหาร หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารวิชาการ และเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน เพื่อยกระดับให้ครูพัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้และกลวิธีการสอนที่หลากหลายจะทำให้สถานศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สูงขึ้น ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษาที่กว้างไกล การที่สถานศึกษาจะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ ได้นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารงานวิชาการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่จะต้องมีคุณภาพยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของชุมชน โดยบูรณาการทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เข้าไปด้วย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างแท้จริง การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาที่สามารถส่งเสริมให้ครู

และบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาที่สามารถสร้างระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง เพื่อให้สถานศึกษามีกลไกในการตรวจสอบ ทบทวน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ นโยบายการศึกษาของชาติจึงมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตซึ่งชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและความสำคัญของ ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ มีทักษะในการบริหารจัดการ และมีความเข้าใจในหลักการบริหารงานวิชาการ จะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวและแข่งขันได้ในระดับสากล อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด โดยนโยบายด้านการศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ช่วงปีพ.ศ. 2565 – 2567 สำนักงานฯ ได้วางวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่โดยเน้นพื้นฐานความหลากหลายเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายแห่งความเป็นเลิศเป้าประสงค์หลักของการพัฒนา คือ การเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้ถึงขีดสุด ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเรียนรู้มีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งเป็นนักนวัตกรรมที่มีสมรรถนะและทักษะที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบโจทย์ความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีชีวิตที่เหมาะสม สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน มีความพร้อมรับมือกับความท้าทายต่างๆ ทั้งด้านความมั่นคง และภัยพิบัติรูปแบบใหม่ อีกทั้งยังเน้น การเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ในด้านการบริหารและบุคลากรทางการศึกษา เป้าหมายคือ การพัฒนาผู้บริหารครู และบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มีสมรรถนะในสายงานอย่างมืออาชีพ และสามารถปฏิบัติงาน ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยสถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน คำนึงถึงผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ และบริหารจัดการศึกษาโดยเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างเต็มที่

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อนำผลที่ได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

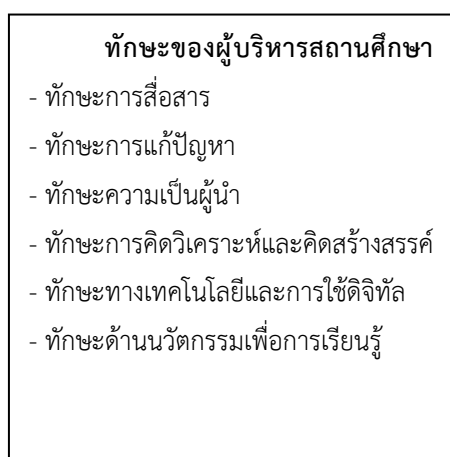
1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
4. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

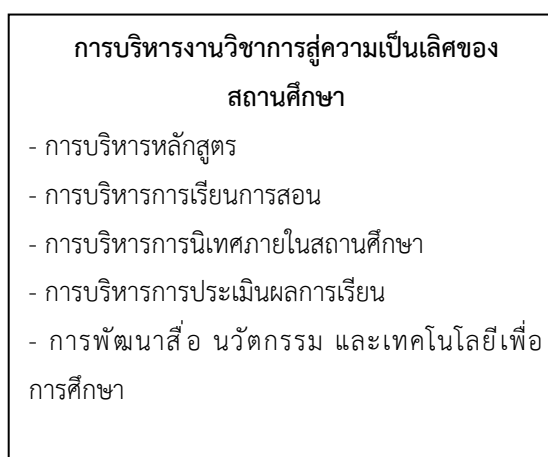
การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการแก้ปัญหา 3) ทักษะความเป็นผู้นำ 4) ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ 5) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 6) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

สำหรับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 4) การบริหารการประเมินผลการเรียน 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น (Independent Variable)



ตัวแปรตาม (Dependent Variable)



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 102 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 86 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น คือ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบของตัวแปรต้น จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการแก้ปัญหา 3) ทักษะความเป็นผู้นำ 4) ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ 5) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 6) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

2. ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 4) การบริหารการประเมินผลการเรียน 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale)ชนิด 5 ระดับตามวิธีของ (Rensis Likert Method, 1932: 90 - 95)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา เพื่อนำแนวคิดมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์
4. ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้เสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ซึ่งได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) ตั้งแต่ 0.67 – 1.00
6. ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วจึงนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว มาทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 10 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) = 0.989 สรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัย
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อส่งต่อให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบกลับทางอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยการเข้าผ่าน QR CODE

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างผ่าน QR CODE

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ความเรียบร้อยของแบบสอบถามทุกฉบับและนำข้อมูลที่ได้ รมมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ตัวแปรเชิงคุณภาพคือค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวมซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เพื่อทราบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวมซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลเพื่อทราบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (Hinkle, et al, 1998, p. 120)

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 344)		
สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	127	36.92
หญิง	217	63.08
รวม	344	100.00
2. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	86	25.00
รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	86	25.00
ครูผู้สอน	172	50.00

รวม	344	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	216	62.79
สูงกว่าปริญญาตรี	128	37.21
รวม	344	100.00
4. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	150	43.60
5 – 10 ปี	98	28.49
มากกว่า 10 ปี	96	27.91
รวม	344	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.08 ซึ่งส่วนมากดำรงตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน งานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.79 ซึ่งยังพบอีกว่ามีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.60 และรองลงมาคือช่วง 5 – 10 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 28.49 และน้อยที่สุดในช่วงมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.91 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายในด้านเพศ วัยวุฒิ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งส่งผลต่อมุมมองและความคิดเห็นในการประเมินทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันไป

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมทุกด้าน

(n = 344)

ด้านที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1.	ทักษะการสื่อสาร	4.18	.53	มาก	6
2.	ทักษะการแก้ปัญหา	4.23	.56	มาก	1
3.	ทักษะความเป็นผู้นำ	4.20	.54	มาก	4
4.	ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	4.21	.60	มาก	2
5.	ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.21	.61	มาก	3
6.	ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	4.20	.59	มาก	5
ภาพรวม		4.21	.50	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.50) โดยทักษะการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.23, S.D.=.56) รองลงมาทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.60) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.61) ทักษะความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D.=.54) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D.=.59) ตามลำดับ และทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18, S.D.=.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวม

(n = 344)

ด้านที่	การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1.	การบริหารหลักสูตร	4.20	.57	มาก	4
2.	การบริหารการเรียนการสอน	4.21	.68	มาก	3
3.	การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.17	.62	มาก	5
4.	การบริหารการประเมินผลการเรียน	4.22	.62	มาก	2
5.	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.22	.60	มาก	1
ภาพรวม		4.21	.53	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.53) โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.22, S.D.=.60) รองลงมาการบริหารการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.22, S.D.=.62) การบริหารการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.=.68) การบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D.=.57) และการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, S.D.=.62) ตามลำดับ ตัวแปรที่มีค่ามากที่สุด คือ การบริหารการประเมินผลการเรียน และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยทั้งสองด้านนี้มีค่าเฉลี่ย สูงสุดเท่ากันที่ 4.22 และถูกจัดอยู่ในระดับ "มาก" สะท้อนให้เห็นว่าภาพรวมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 อยู่ในระดับที่ดี มีจุดแข็งที่ชัดเจนในเรื่องการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการประเมินผลการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านการบริหารหลักสูตรและการนิเทศ ภายใน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพสูงสุดในทุกมิติ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y_{tot}	ระดับความสัมพันธ์
X_1	1.000	-	-	-	-	-	0.666**	ปานกลาง
X_2	.751**	1.000	-	-	-	-	0.687**	ปานกลาง
X_3	.748**	.785**	1.000	-	-	-	0.734**	สูง
X_4	.660**	.710**	.774**	1.000	-	-	0.716**	สูง
X_5	.680**	.687**	.759**	.727**	1.000	-	0.755**	สูง
X_6	.654**	.696**	.731**	.784**	.768**	1.000	0.768**	สูง
X	-	-	-	-	-	-	0.821**	สูง

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา (r_{xy} =0.821) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ระหว่างทักษะโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงาน

วิชาการ หมายความว่า ทักษะของผู้บริหารเป็นตัวขับเคลื่อนหลักและมีอิทธิพลอย่างมากต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญ และมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีคุณภาพและเป็นเลิศอย่างยั่งยืน เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดในรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.666$) มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ทักษะการแก้ปัญหาความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.687$) มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ทักษะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.734$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.716$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.755$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง และทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.768$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์รูปแบบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำนายการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ทักษะของผู้บริหาร	R	R ²	Adj R ²	SEE	F
X ₆	.768	.590	.588	.339	491.281**
X ₆ X ₅	.810	.656	.654	.311	325.624**
X ₆ X ₅ X ₃	.824	.680	.677	.300	240.296**
X ₆ X ₅ X ₃ X ₁	.828	.685	.681	.298	184.185**

** p < .01

จากตารางที่ 5 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน มีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทดสอบแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X₆) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.590 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ร้อยละ 59.00 ด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X₆) และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X₅) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.656 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ร้อยละ 65.60 ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X₆) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X₅) และทักษะความเป็นผู้นำ (X₃) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.680 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ร้อยละ 68.00 และทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X₆) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X₅) ทักษะความเป็นผู้นำ (X₃) และทักษะการสื่อสาร (X₁) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.685 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ร้อยละ 68.50 ตัวแปรที่มีอิทธิพล

ต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุดคือ (X_6) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ เป็นปัจจัยหลักและสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ เป็นอันดับแรก เพราะจะส่งผลต่อภาพรวมของการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจนที่สุด และเมื่อรวมกับทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_5) ทักษะความเป็นผู้นำ (X_3) และทักษะการสื่อสาร (X_1) จะยิ่งส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ดังนั้น ในเชิงนโยบายและการพัฒนาบุคลากร ควรเน้นการพัฒนา (X_6) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ เป็นพิเศษ และส่งเสริมการพัฒนาทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควบคู่กันไป เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	b	SE _b	β	t	Sig.t
Constant	.656	.138		4.760*	.000
ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X_6)	.314	.046	.351	6.838*	.000
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_5)	.227	.047	.261	4.813*	.000
ทักษะความเป็นผู้นำ (X_3)	.189	.055	.193	3.470*	.001
ทักษะการสื่อสาร (X_1)	.114	.048	.115	2.400*	.017
R = .828 R ² = .685 Adj R ² = .681 SEE = .298 F = 184.185 a = .656					

* p < .05

จากตารางที่ 5.1 พบว่า ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X_6) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_5) ทักษะความเป็นผู้นำ (X_3) และทักษะการสื่อสาร (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ร้อยละ 68.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .314 .227 .189 และ .114 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .351 .261 .193 และ .115 ตามลำดับ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเกณฑ์ (การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1) และตัวแปรพยากรณ์ (X_6 X_5 X_3 X_1) มีค่าเท่ากับ .828 และอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 68.50 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ .298

สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในรูปแบบคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = a + B_6X_6 + B_5X_5 + B_3X_3 + B_1X_1 \quad (\text{สมการที่ 1})$$

$$= 0.656 + 0.314X_6 + 0.227X_5 + 0.189X_3 + 0.114X_1$$

สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z} = \beta_6Z_6 + \beta_5Z_5 + \beta_3Z_3 + \beta_1Z_1 \quad (\text{สมการที่ 2})$$

$$= 0.351Z_6 + 0.261Z_5 + 0.193Z_3 + 0.115Z_1$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ มาอภิปรายผลตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถและศักยภาพของผู้บริหารในการดำเนินงานและขับเคลื่อนภารกิจด้านวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผู้บริหารสามารถสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่สร้างความเข้าใจและความร่วมมือในหมู่คณะครูและบุคลากร ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบ โดยอาศัยการคิดวิเคราะห์ การวางแผนที่เป็นขั้นตอน และการตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีภาวะผู้นำที่ส่งผลเชิงบวกต่อการบริหารจัดการ โดยสามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังมียุทธศาสตร์ด้านการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเอื้อต่อการวางกลยุทธ์ใหม่ๆ และการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารสามารถนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจ และการประสานงานภายในองค์กร ตลอดจนสนับสนุนการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ผ่านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อรอัยริน เลิศจิรัชยวงศา, ลินดา นาคโปรย และกัญญกร เอี่ยมพญา, 2565) ซึ่งพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำและการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ (ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตรภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์, 2565) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหาร ในระดับสูง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวโดยสรุป ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมากนั้น มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาในยุคปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ

2. การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการด้านวิชาการที่เข้มแข็ง ครอบคลุมตั้งแต่การบริหารหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศภายใน การประเมินผล ตลอดจนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรอย่างชัดเจน และดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมด้านการบริหารการเรียนการสอนพบว่า ผู้บริหารมีการวางระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรายบุคคล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการบริหารจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการในการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างใกล้ชิด การนิเทศภายในจึงไม่ใช่เพียงการควบคุม แต่เป็นกลไกในการพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพของครูอย่างยั่งยืน ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการตัดสินใจเชิงวิชาการ นอกจากนี้สถานศึกษายังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและบูรณาการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยผู้บริหารมีบทบาทในการจัดหา ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูใช้สื่อที่ทันสมัย รวมถึงสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จาตุรงค์ ยตะโคตร และ

คณะ,2564) ที่พบว่าโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ (ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตรภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์,2565) ซึ่งระบุว่าการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขณะที่ (ญาณิภรณ์ ศรีชมภู และวรกาญจน์ สุขสดเขียว,2566) ยังพบว่าผู้บริหารที่สามารถบริหารหลักสูตรและการนิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยสรุป การที่จะบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่วิจัยอยู่ในระดับมากนั้น ย่อมเป็นผลจากความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการบริหาร ที่มีทิศทาง ชัดเจน และมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของนโยบายการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร มีทักษะการแก้ปัญหา ที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตรภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์,2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ การบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัยริน เลิศจิรัชยวงศา, ลินดา นาคโปรย และกัญญา เอี่ยมพญา (2565) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่าความสัมพันธ์ ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

4. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำนายการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) พบตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของทักษะผู้บริหารทั้งหมด 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (X_1) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_2) ทักษะความเป็นผู้นำ (X_3) ทักษะการสื่อสาร (X_4) ทำให้ได้สมการพยากรณ์เป็น $Y = .314X_1 + .227X_2 + .189X_3 + .114 X_4 + .656$ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตรภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ การบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัยริน เลิศจิรัชยวงศา, ลินดา นาคโปรย และกัญญา เอี่ยมพญา (2565) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่าความสัมพันธ์ ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน จึงควรประยุกต์ใช้ทั้ง 6 ด้านของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวมาเป็นฐานในการประเมินและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยอาจเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารท่านอื่น เพื่อเสริมสร้างทักษะที่ยังขาด หรือต่อยอดทักษะที่มีอยู่ให้มีความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศได้

1.2 การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรยกระดับการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดนโยบายและวางแผนงานที่สอดคล้องกับทักษะของผู้บริหารที่สำคัญการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำนวัตกรรมมาปรับใช้ ตลอดจนการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายความเป็นเลิศ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.3 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สะท้อนถึงทักษะของผู้บริหารในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี รู้จักการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง มีความเป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และส่งเสริมด้านนวัตกรรมเพื่อยกระดับการบริหารงานวิชาการและก้าวสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืนในยุคการศึกษาแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.4 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้บริหารควรนำทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านมาปรับใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารงานวิชาการ อันจะนำไปสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กับเขตอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างในบริบทที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยนอกจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว ควรเสริมการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้อย่างละเอียดและครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). นโยบายและแผนการศึกษาของชาติ. กรุงเทพมหานคร.
- จาตุรงค์ ยตะโคตร, และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ต้องใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 15(3), 16–31.
- ชโลม เล็ดลอด. (2564) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง.งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ญาณิภรณ์ ศรีชมภู, & วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2566). ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1, 30(1), 439–459.
- ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตรภาณี พุ่มกล่อม, & พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3, 6(1), 102–116.
- ภัทรวดี อักษรสวัสดิ์. (2563). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ, 10(3), 15–28.
- วิจิตรา สุขเจริญ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา, 5(2), 45–60.
- สาวิตรี ทองสุนอก, & วิมลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2566). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เขตคุณภาพการศึกษา กบินทร์บุรี 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี 2. วารสาร ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา, 2(1), Article 1.
- อรอัยริน เลิศจิรัชยวงศา, ลินดา นาคโปรย, & กัญญกร เอี่ยมพญา. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, 22(1), 264–279.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (2023). *Transformational leadership in education*. Sage Publications.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. McGraw-Hill.